

Y Pwyllgor Is-ddeddfwriaeth

(SLC(3)-17-08)

SLC161

Adroddiad y Pwyllgor Is-ddeddfwriaeth

O dan Reol Sefydlog 15.6(1) bydd y Cynulliad yn cael ei wahodd i roi sylw arbennig i'r offeryn canlynol.

Teitl: Gorchymyn Prynu Gorfodol Gweinidogion Cymru (Ochr Ddeheuol Basn y Rhath, Caerdydd) 200-

Byddai'r Gorchymyn drafft hwn yn caniatáu i Weinidogion Cymru gaffael tir yn orfodol ger Basn y Rhath, Bae Caerdydd. Byddai hefyd yn golygu ryddhau hawliau sydd eisoes yn bodoli a.y.b. a chaffael hawliau newydd.

Gweithdrefn: Gweithdrefn Arbennig y Cynulliad Nodwyd y pwyntiau canlynol i fod yn destun adroddiad o dan Reol Sefydlog 15.6(i).

Mae paragraff 4(3) testun Saesneg y Gorchymyn yn cynnwys yr ymadrodd canlynol: "the land over which the new rights is acquired".

Nid yw'n glir a fwiadwyd cyfeirio at y tir a gafwyd (os hynny mae "is" yn gywir, ond mae rhywbeth arall ar goll) neu at hawliau a gafwyd, (os hynny dylid newid yr "is" i "are"). Mae'r testun Cymraeg yn tybio mai'r diwethaf sy'n gywir.

I'r diben o ddehongli, mae'n rhaid darllen y ddau destun gyda'i gilydd, fel mai'r testun Cymraeg eglur sy'n effeithiol. Fodd bynnag, pan fydd deddfwriaeth yn effeithio'n uniongyrchol ar hawliau eiddo unigolion a chwmnïau preifat (a all ddeall y testun Cymraeg neu beidio), nid oes lle i amwysedd.

Pe bai hwn yn Offeryn Statudol, byddai'n destun adroddiad o dan Reol Sefydlog 15.2 (vi) - drafftio diffygiol.

Cynghorwyr Cyfreithiol
Y Pwyllgor Is-ddeddfwriaeth
Mehefin 2008

Mae'r Llywodraeth wedi ymateb fel a ganlyn:-

Gorchymyn Prynu Gorfodol Gweinidogion Cymru (Ochr Ddeheuol Basn Y Rhath, Caerdydd) 200-

Mae'r Llywodraeth wedi rhoi ar ddeall ei bod yn derbyn bod gwallau drafftio'n ymddangos yn y testunau Cymraeg a Saesneg o baragraff 4(3) o'r Gorchymyn drafft.

Bwriadwyd i'r ymadrodd yn y testun Saesneg "the land over which the new rights is acquired" i ddarllen "the land over which the new right is acquired" (h.y. yn y cymal hwn dylai "rights" ddarllen "right"). Dylai'r testun Cymraeg ddarllen mewn dull cyfatebol. Bwriad y cymal, pan gaffaelir hawl newydd, o dan y Gorchymyn, dros dir sy'n ffurfio man agored, ond na chaffaelir perchenogaeth o'r tir hwnnw, yw y caiff y tir hwnnw ei ryddhau o bob hawl etc. y bu cyn hynny'n ddarostyngedig iddynt i'r graddau yr oedd parhad yr hawliau blaenorol hynny etc. yn anghyson ag arfer yr hawl newydd a gaffaelwyd o dan y Gorchymyn.

Bwriad y Llywodraeth yw cywiro'r gwallau hynny yn y testun Cymraeg a'r testun Saesneg pan fydd y Gweinidog yn gwneud y Gorchymyn.

Yna byddai'r testun Saesneg diwygiedig o baragraff 4(3) yn darllen: "As from the date on which this order becomes operative or the date on which any new right is vested in the acquiring authority, whichever is the later, the land over which the new right is acquired will be discharged from all rights, trusts and incidents to which it was previously subject so far as their continuance would be inconsistent with the exercise of that new right."

Yna byddai'r testun Cymraeg diwygiedig o baragraff 4(3) yn darllen: "O'r dyddiad y daw'r gorchymyn hwn i rym neu'r dyddiad y caiff unrhyw hawl newydd ei breinio yn yr awdurdod caffael, pa un bynnag sydd ddiweddaraf, caiff y tir y caiff yr hawl newydd ei chaffael drosto ei ryddhau rhag pob hawl, ymddiriedolaeth a digwyddiad yr oedd yn amodol arnynt yn flaenorol i'r graddau y byddai eu parhad yn anghyson ag ymarfer yr hawl newydd hon."

Ym marn y Llywodraeth ni ddylai'r gwallau hyn fod wedi camarwain na rhagfarnu unrhyw bersonau y mae'r Gorchymyn drafft yn effeithir arnynt ac o'r herwydd nid oes angen ailgyflwyno nac ailgyhoeddi'r Gorchymyn drafft o dan Reol Sefydlog 25 y Cynulliad. Yn ystod cyfnod hybu'r gorchymyn prynu gorfodol cynhaliwyd ymgynghoriadau â'r gymuned leol ac â chyrff y gallai effeithio arnynt. Rhoddwyd cyfle hefyd i bersonau y gallai effeithio arnynt wrthwynebu'r Gorchymyn, cyn iddo gael ei osod gerbron y Cynulliad o dan Reol Sefydlog 25. Ni ddaeth gwrthwynebiadau neu sylwadau i law ar baragraff 4(3) ac, yn y cyfnod pan osodwyd ef gerbron, nid oedd gwrthwynebiad o unrhyw fath yn bodoli.

Mae'r adroddiad drafft i'r Pwyllgor yn cynnwys is-bennawd "Rheol Sefydlog 15.2". Er bod y Llywodraeth yn derbyn bod hawl gan y Pwyllgor Is-ddeddfwriaeth i ystyried y Gorchymyn drafft o dan Reol Sefydlog 15.6(i), y mae o'r farn nad yw Rheol Sefydlog 15.2, i fod yn fanwl gywir, yn gymwys ar ei gyfer am nad yw'n offeryn statudol neu'n offeryn statudol drafft.

